

ALFA BE

ALFA BE

M. EMİN BOZARSLAN

1968

Sim Matbaacılık Tel. 22 85 77

3 Sîsê

PÊŞGOTIN

Amanca vê alfabê eve ku bî awakî hêsan xwendin û nivîsînê hinê xelkê, xasma hinê xortan bî ke. Lê dî vê ku ev hînkirin bî alîkariya xwendayan bê pêkanîn. Lewra xelk jî ber xweve nî kare hinê xwendin û nivîsînê bî be.

Ev alfabe bî awakî wisa hatiye nivîsîn ku, mirovekî xwenda bî alîkariya vê alfabê dî demekî kurtda dî kare xwendin û nivîsînê hinê gelek mirovên nexwendî bî ke.

Jî bo hêsan kirina vê yekê me Alfabe kir du pişk:

1 – Pişka herfên gir.

Me dî rûpela çaran û pêncanda herfên alfabe gişt bî herfên gir nivîsî û li teniştê her herfekî ayina hebûyekî ku serê navê wî ew herfe çê kir, li ber wê ayinê jî navê wî hebûyî nivîsî. Bî vî awayî xwendevan, bî alîkariya wan ayinan dî kare herfên alfabe yên gir bî hêsanî hin bî be.

Piştî wî me jî her herfekî rûpelekî çê kir. Dî vê rûpelêda me çend kelîmên ku bî wê herfê dest pê dî kîn, li bin wan jî çend cumlên ku serê wan ew herfe nivîsî.

Dî her rûpelekîda jî ayînekî li gorî babetê cumlekî jî wan cumlan hat çê kirin.

2 – Pişka herfên hûr.

Piştî xilasiya herfên gir me dî rûpela 32 û 33'yanda herfên alfabe gişt bî herfên hûr nivîsî û dîsa li teniştê her herfekî ayina hebûyekî ku serê navê wî ew herfe çê kir.

Li dû vana me jî her herfekî hûrra jî rûpelekî çê kir û dî wê rûpelêda berê çend cumlên ku bî wê herfê dest pê dî kîn, li dû wan jî babetekî ku serê wî ew herfe nivîsî. Bî vî awayî xwendevan hinê xwendina herfên hûr ên dî nava cumlan û babetanda dî be.

Me dî her rûpelekîda jî ayînekî li gorî babetê wê rûpelê çê kir.

Dî rûpela 60 û 61'êda jî me dîsa herfên alfabe gişt nivîsî û li teniştê her yekê aynîa dengekî ku bî wê herfê dest pê dî ke çê kir.

Dî rûpela 62'wanda jî me hejmaran nivîsî.

Dî rûpela 63'yanda wekokekî pîrozeka cejnê û wekokekî pîrozeka sersalê hat nivîsîn.

Dî rûpela dawîda jî wekokekî nameyê hat nivîsîn.

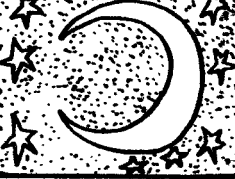

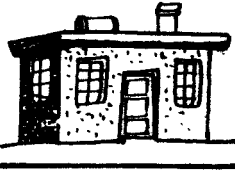

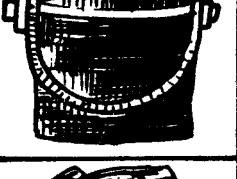

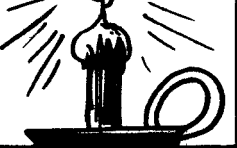

Em hevî dî kîn ku bî alîkariya vê alfabê xwendin û nivîsîn dî nava xelkê meda belav bî be, û gelek xortên me dî demekî kurtda bî navberiya vê alfabê xwe jî tarîtiya nexwendî û nezaniyê der xînin, bî gîjî ronahiya xwendin û zanînê.

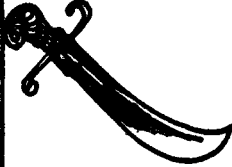

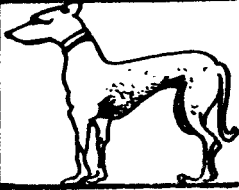

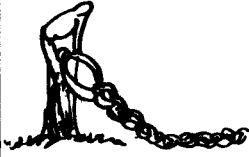
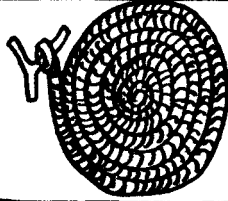

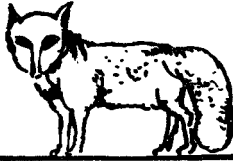
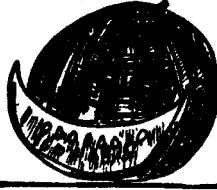
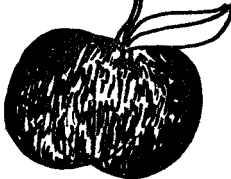
Ku ev hevîya me bî cî bê, em dê xwe gelek bextewer bî hesabînin.

Gelek silav û evîn

27/3/1968

M. Emîn Bozarlan

A	AGIR		V	VIZIK	
B	BEQ		G	GUR	
C	CER		H	HÎV	
Ç	ÇAV		X	XANÎ	
D	DÎK		İ		
E	ELB		Î	ÎSOT	
Ê	ÊZING		J	JÛJÎ	
F	FIND		Q	QELÛN	

K x	KER		Ş	ŞÛR	
L	LÊV		T	TAJÎ	
M	MASÎ		U		
N	NÊRÎ		Û x		
O	OLK		W	WERÎŞ	
P	PEL		Y	YEK	1
R	ROVÎ		Z	ZEBEŞ	
S	SÊV		ALFABE		

6
ŞEŞ

h;

A

AL

AV

AX

AP

AFIR

AGIR

AVIS

AZAD

AX PIR BI XÊR Û BÊRE.

ADARE, DEW LI DARE.

AV ÇÛ SER CEH.

AFIR TIJÎ KAYE.

AZAD KUREKÎ JÎRE.

B

BAV

BEQ

BÊR

BÛK

BARAN

BEROŞ

BERAN

BIZIN

BAVÊ MIN ÇÛ COT.

BEROŞ TIJÎ AVE.

BÛK HAT.

BA TÊ.

BARAN BARÎ.

8
HEŞT

C

CAW CER CIL COT

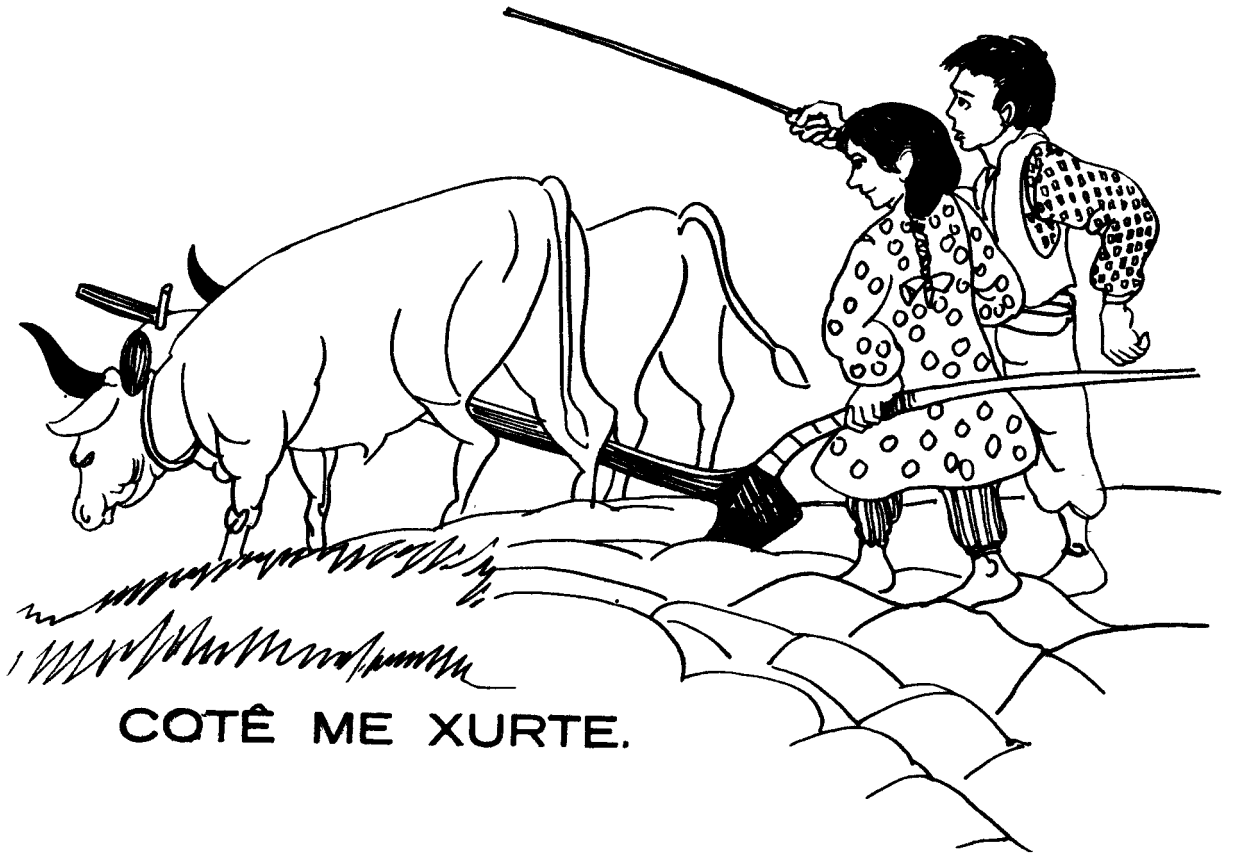
CANÎ CEHŞIK CEWRIK COTKAR

CÛ TIJÎ AVE.

CEH ZER BÛN.

CAWÊ MALÊ PIR ZEXME.

CER AVÊ SAR DI KE.

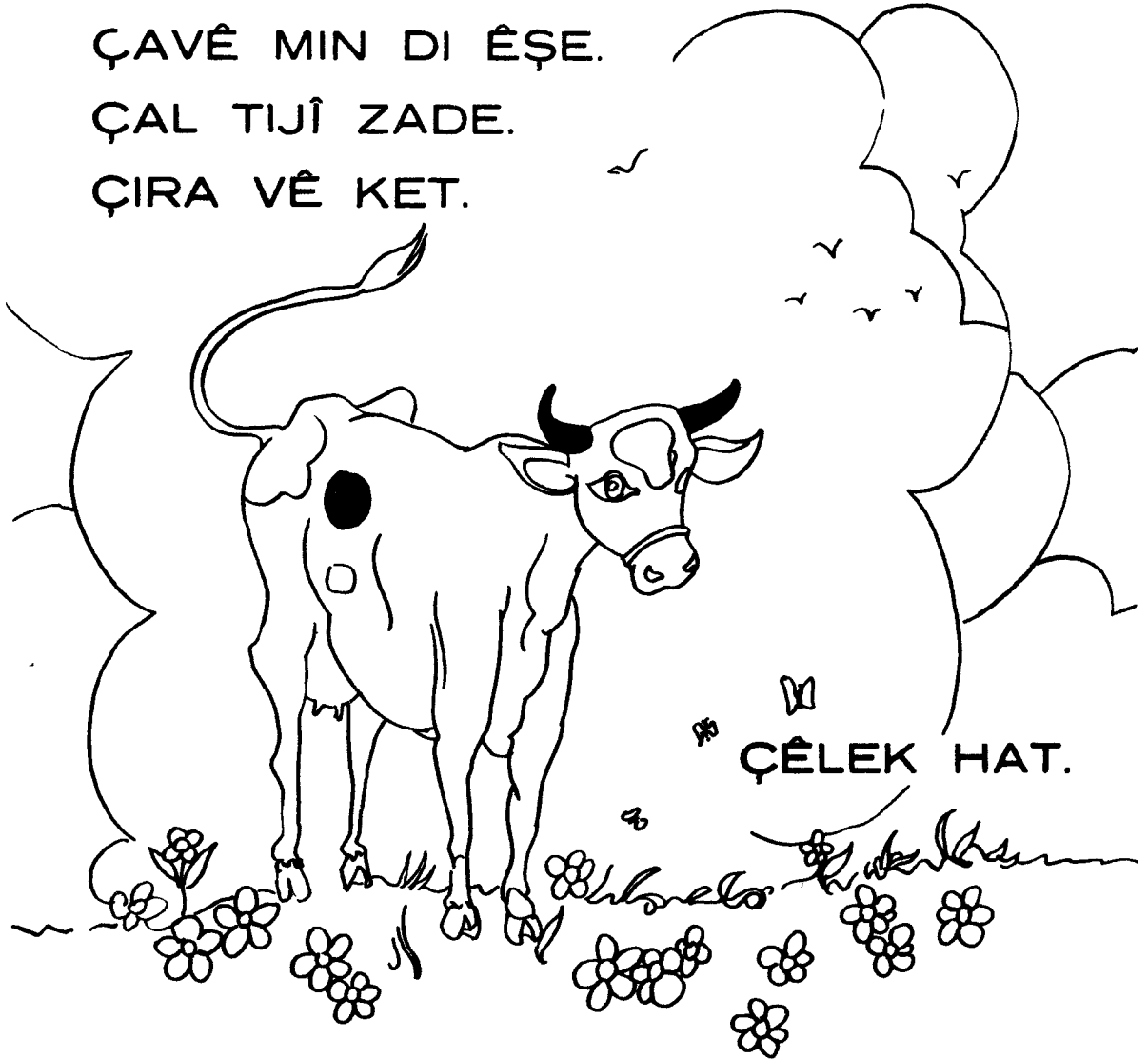

COTÊ ME XURTE.

Ç

ÇAV ÇAR ÇEM ÇEK
ÇÊLEK ÇIRA ÇÎROK ÇÎYA

ÇEM RA BÛ.
ÇAVÊ MIN DI ÊŞE.
ÇAL TIJÎ ZADE.
ÇIRA VÊ KET.

E

EZ EM ELB ERD
EVÎN ENÎŞK ERZAN EZMAN

ELBÊ BÎNE, EZ ÇÊLEKÊ BI DOŞIM.
EZ JI BER PÊZ TÊM.
EM ÇÛN MAL.
EZ Û TU HEVALIN.

EVÎN JI AVÊ TÊ.

Ê

ÊŞ ÊL ÊDÎ ÊMO

ÊVAR ÊRE ÊRÎŞ ÊZING

ÊŞA ÇAVAN ZORE.

ÊL ÇÛ ZOZANAN.

ÊMO JI BÊRÎYÊ ZIVIRÎ.

ÊVAR HAT, BÛ TARÎ.

ÊZINGAN BÎNE,
EM AGIR DA DIN.

F

FER FIND FIRK FATÊ

FÎKÎ FEQÎ FIRAQ FERAT

FÎKÎ LI SER DARÊ GÎHANE.

FERAT ÇEMEKÎ MEZINE.

FATÊ KEÇEKE JÎRE.

FIND VÊ KET.

FIRAQ TIJÎ SAVARE.

V

VA VIR VAN VALA VARIK VIZIK
VIREK VEŞARTOK

VIR NE BAŞE.

VANA BERXÊN MENE.

VÊ MÎYÊ BI BE ÇÊRÊ.

VAN GAYAN BI
BE GARANÊ.

VAME EZ DI ÇIM
BER ÇÊM.

G

GA GUR GÛZ GOŞT GORE

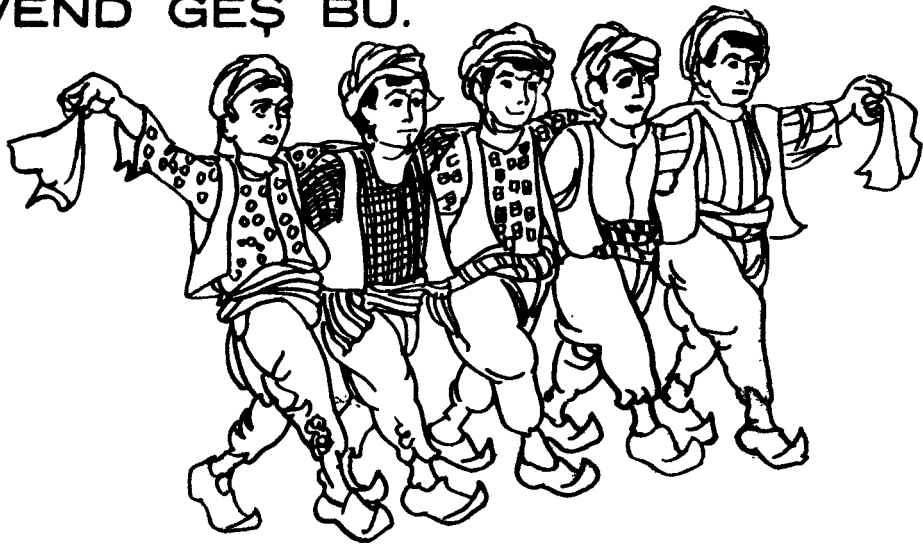
GENIM GOLIK GOVEND

GAYÊ REŞ PIR XURTE.
GUR KETE NAVA PÊZ.
GÎYA DI DE ÇOKA MIN.
GENIM SERIDÎ.

GOVEND GEŞ BÛ.

H

HÊK HÎV HIŞK HESP

HEVAL HEVÎR HESTÎ HESIN

HEVALÊ MIN HAT.

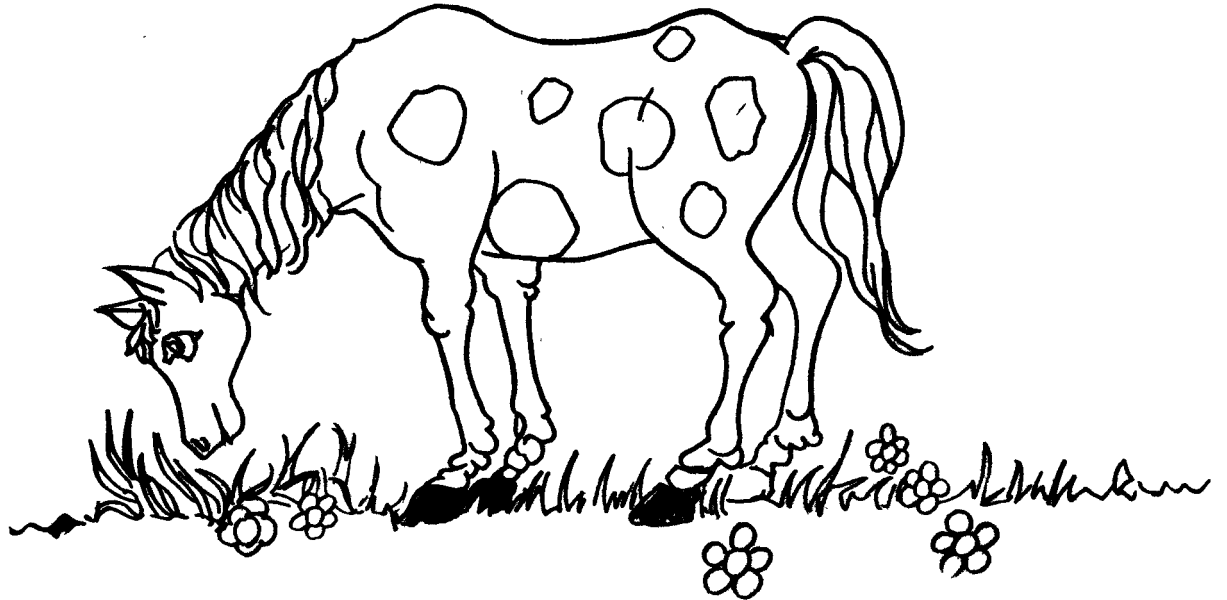
HESIN GIRANE.

HÎV DER KET.

HÊK SÎPÎYE.

HESP DI MÊRGÊDA DI ÇÊRE.

X

XAL XEW XÊR XORT

XEBAT XÊLÎ XIZAN XUŞK

XEWA MIN TÊ, XEWA TE NAYÊ.
XAL Û XWARZÎ ÇÛN BAJÊR.
XÊLÎYA BÛKÊ SOR Û ZERE.
XEZAL LI ÇÎYA DI ÇÊRIN.

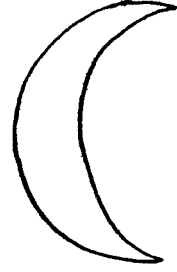
ÎRO ÎSAL ÎŞEV ÎCAR ÎSOT ÎNCAS

ÎSAL KED PIRE.

ÎCAR TU BI LÎZE.

ÎRO TAV GERME.

ÎSOTÊ DEVÊ MIN ŞEWITAND.

J

JIN JÎN JÊR JOR
JEHR JENG JÊHATÎ JÛJÎ

JÛJÎ MARAN DI KUJE.
JÊR ERDE, JOR EZMANE.
JIN KEVANÎYA MALÊYE.
JÎN PIR XWEŞE.

JIN Û MÊR HEVALIN.

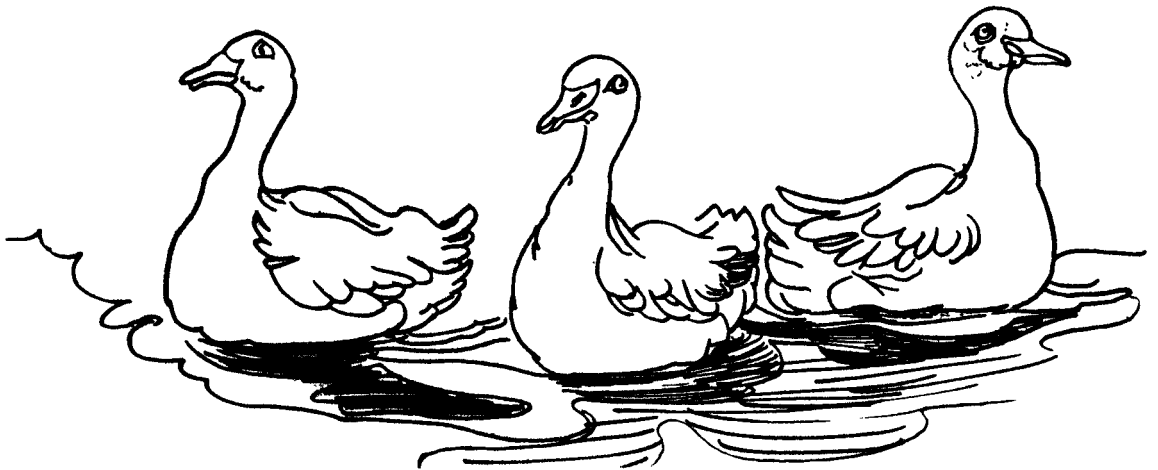
Q

QAZ QÎR QÛÇ QURE
QELÛN QORIK QIJK QULING

QELÛNA BAVÊ MIN TIJÎ TITÛNE.
QORA GOVENDÊ TÊ Û DI ÇE.
QULING JI BERÎYÊ HATIN.
QIJK PENÎR DI DIZE.

QAZ LI SER AVÊ DI GERIN.

K

KA KEÇ KÊR KEW

KADÎN KEKO KEVOK KÛÇIK

KEÇIKÊ JI BAVÊ XWERA TAŞTÊ BIR.

KERÊ ME ÎŞEV LI DERVA MAYE.

KEW LI SER ZINAR DI XWÎNE.

KURIK ÇÛ NÊÇÎRA KEWAN.

KEÇIK ÇÛ SER KANIYÊ.

L

LAW LÊV LÎÇ LING

LÎZTIK LIHÊF LORÎ LÛLE

LÊVÊN MIN JI TÎNAN ZIWA BÛN.
LINGÊ BERXA ME ŞIKEST.
LIHÊFA MIN PIR DIRÊJE.
LÎÇ TIJÎ AVE.

LAWIK SIWAREKÎ BAŞE.

M

MÎ MAR MAST MASÎ
MIŞK MIZGÎN MEZIN MIRÎŞK

MAR NEYARÊ MIROVE.

MÊRGA ME TIJÎ NEFELE.

MALAN BAR KIRIN, ÇÛN
ZOZANAN..

MASÎ DI AVÊDA MEZIN/
DI BIN.

N

NAN NAV NÎK NOK
NEYAR NEWAL NEYNÛK NÊÇÎR

NAN Û PÎVAZ XWARINA BIRÇÎYANE.
NÎKA TEŞÎYA MIN JÊ DER KET.
NOK ÇÛ BAJÊR, BÛ LEBLEBÛ.
NAVÊ GUND NAMÛSA GUNDE.

NÊÇÎRVAN LI ÇÎYAN
NÊÇÎRÊ DI KE.

P

PEZ PÎR POR POZ

PALE PÎVAZ PEYA PISÎNG

PÎREK DI ÇINE BÊRÎYÊ.
PEYAKÎ, MIZGÎN JI MERA ANÎ.
POR XEMLA KEÇANE.
PALE HATIN TAŞTÊ.

R

REZ RÊ ROJ RÛN
REWŞ RÊWÎ RAST ROVÎ

RÛNÊ GAMÊŞAN JI YÊ BIZINAN PIRTIRE.
RÊYA RAST, RÊYA EVÎNA WELATE.
ROVÎ DIJMINÊ MIRÎŞKANE.

REZÊ ME PIR QENCE,
TIRÎ DI DE ME.

S

SAR SAL SÊV SOL

SAVAR SERMA SERSAL SIPÎ

SERSALA WE PÎROZ BE.
SAL SÊSED Û ŞÊST Û PÊNC ROJE.
SERÊ MIN DI ÊŞE, EZ JI BER GÊJ BÛM

SERMA MIROV NEXWEŞ DI XE.

Ş

ŞÊR

ŞÎV

ŞÛR

ŞÛV

ŞAPIK

ŞAMÎ

ŞEMÎ

ŞIVAN

ŞAL Û ŞAPIKÊ BAVÊ MIN DIRÎYAN.
ŞÊR ŞÊRE, ÇI JINE ÇI MÊRE.
ŞÛRÊ VÎ ZEMANÎ QELEME.
ŞÛVA ME ÎSAL TUNNE.

ŞIVAN PÊZ DI ÇÊRÎNE.

T

TAV TIRŞ TÛJ TOV

TARÎ TAZÎ TAŞTÊ TEFŞO

TAŞTÊYA MIN NAN Û MASTE.

TIRSONEK TIM LI PAŞIN.

TÛRÊ VIREKAN TIM QULE.

TAS TIJÎ AVA ZELALE.

TARÎ BÛ, EM
DI ÇIN MALÊ.

W

WÎ WAHŞ WEŞ WAN

WELAT WERE WERÎS WESTAN

WERE EM BI ÇIN BAJARÊ WAN'Ê.

WAHŞ PÎVAZÊ DI EVÎNE.

WERÎSÊ RIZÎ BÊ KÊRE

WAY LI MINO BAVO !

WELATÊ MIN MEZINE Û XWEŞE.

Z

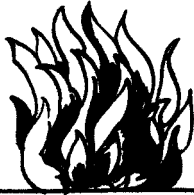

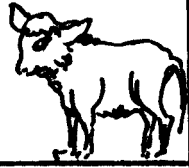

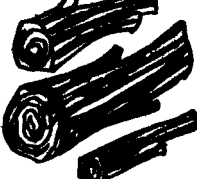

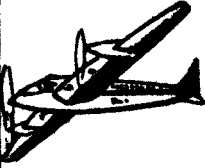

ZÛ ZÊR ZIK ZÎN

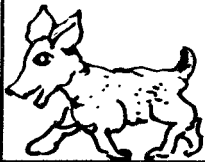

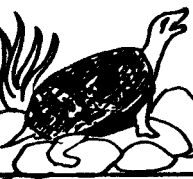
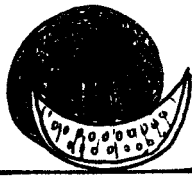

ZAVA ZARÛK ZEBEŞ ZOZAN

ZIVISTANÊ BERÊ DERÎ JI ME GIRT
ZIKÊ XIZANAN TIM BIRÇIYE.
ZAVA ÇÛ SER XÊNÎ.
ZEVÎ TIJÎ GENIME.

ZARÛK BI HEVRA
VEŞARTOKÊ DI LÎZIN.

a A	agir		v V	vızık	
b B	berx		g G	golık	
c C	cer		h H	hesp	
ç Ç	çiya		x X	xezal	
d D	destar		i I		
e E	elb		î Î	încas	
ê Ê	êzing		j J	jûjî	
f F	fırinde		q Q	qıjık	

k K	kûçık		ş Ş	şami	
l L	lepık		t T	teşi	
m M	mışk		u U		
n N	nêrî		û Û		
o O	olk		w W	werîs	
p P	pısîng		y Y	yek	1
r R	req		z Z	zebeş	
s S	sol		alfabe		

a

Agir vê ket.
Azadî gelek xweşe.
Ax bî avê ve di jî.
Ala min pêl di de.

Ax merde

Axa min gelek merde,
Genim di de min, nan di de min.
Ez zibî di dimê, av di dimê,
Ew ked di de min, dan di de min.

b

Bav mezinê malêye.
Bavê min jî minra sol kirî.
Bûk lî zavê pîroz be.

Bêrî

Pez hate bêriyê, bî guhanên tijî.

Berx hatin nava pêz, dile tevan dî bî-
jî şîr, pîr dî bijî.

Bû kalîna berxan.. Her yekê dîya xwê
dît û bî guhanê wê mijî.

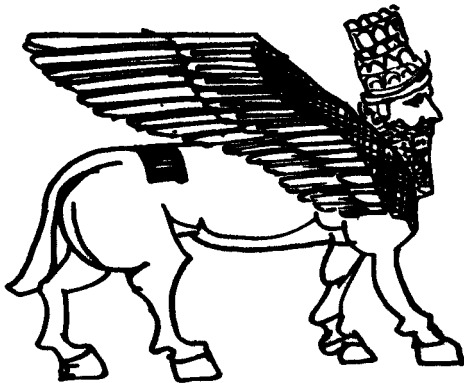
Bêrivanan jî pez dotin, elban tijî
şîr kîrin û gotin: "Bî jî pezê me bî jî!"

C

Cilê nû zarûkan kêfxweş dî ke.
 Cenana avê bir ser zebeşan.
 Cotê me çar gayîye.
 Cejna we pîroz be.

Cot

Cotê me didune: Cotek ga û cotek ji gamêşin.
 Her du ga li paşin, gamêş ji li pêşin.
 Halet û gîsanan li pey xwe xweş dî kêşin.
 Axê dî qelêbîn, xet bî xet dî qelêşin.

Çemê mezin ji çîyaê bilind tê.

Çîrok, şevên zivistanê xweş derbaz di kî.

Çar mî bi hevra di çêrîn.

Çerçî hat gundê me.

Çem

Çemê mezin, çemê tîjî av, çemê ciwamêr.

Jî mera ava jîne tîne.. jî jor tîne jêr.

Em li serê sukur ava di kî, jê der di xî
elektrîka rohnî, a wek zêr.

Em pê zevîyan jî av di dîn.. jî wan di gîrîn
gelek ked, gelek xêr û bêr.

d

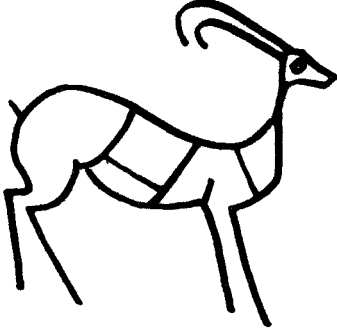
Dê û bav mezinê mene.
 Dibistan kana zanînêye.
 Dara xebatkaran tim bî bere.
 Dîranê dotmama min dî êşe.
 Dapîra min jî minra çîrokan dî bêje.

Dibistan

Îsal dî gundê meda ava bûye dibistan.
 Em tev têda dî xwînin, qelem-defterdî destan.
 Dî xebitîn em her gav, nî zanîn çîye westan.
 Çiqas xweşe ev xwendin! Bî jî bî jî dibistan!

e

Ez û bavê xwe dî çin bajêr.
Evîna welat jî her tiştî bilindtîre.
Ezman bî sitêran tê xemlandin.
Em îro dî çin ser rez.

Ez û pez

Ez dî çim ber pêz, pezê xwe dî çêrinim.
Pezê xwe dî bîm, lî mêrgan dî gerînim.
Çaxa bêriyê, ez pezê xwe ber bî mexel tînim.
Çaxa şevînê jî pîf dî kîm bilûrê, pezê xwe lî
dora xwe dî civînim.

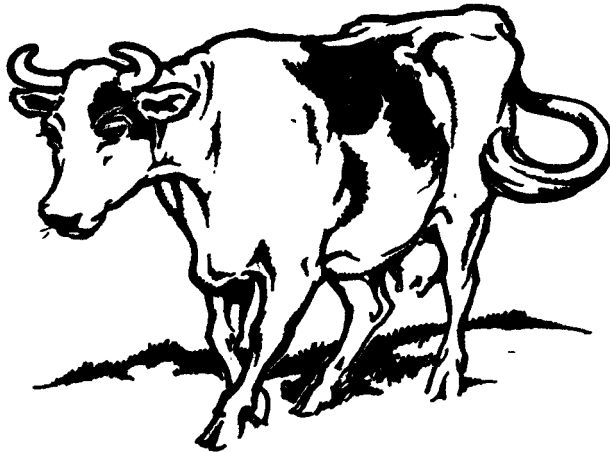
ê

Êrîşa gur, pez dî tîrsîne.
 Êdî em na çin ber çêm.
 Êmo elba xwe girt, çû bêrîyê.
 Êzingvan çûn dehlê jî bo êzingan.
 Êvare êvare, şîva me goşt û savare

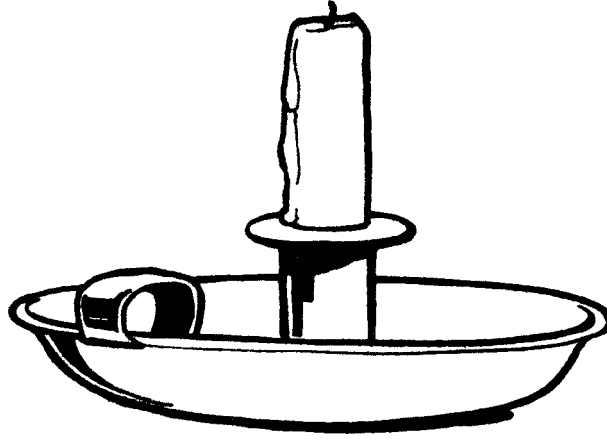
Êvare garan hat

Êvare, roj çû ser ava, garan hat nava gund.
 Bû orina çêlekan û golikan,
 Xort û keç baz dan pêşiya garanê.
 Her yekê dewarên xwe ve qetand, ber bî malê ajot.

f

Firfirokê xwe avêt êgir.
 Fîkîyê zivistanê agire.
 Fında zavê vê xistin.
 Fıraqên me nû hatine kirîn.
 Feqî lî sîya darê razaye.

Fında zavê

Dilane dîlan.. Dîlana Xezalê û Lezgîn'e..

Birazava findan vê dî xe û dî nava hennêda dî çikîne.

Memo tebeqa findan dî gire û lî ser zavê dî gerîne.

Xort çepîkan dî kutan û dî sitirên... Tev bî kêf û şadîne.

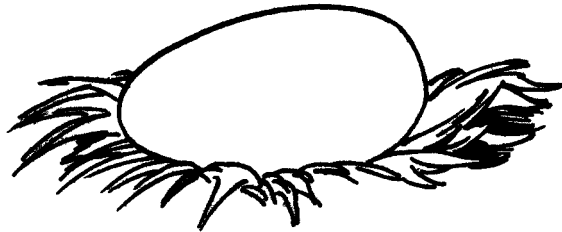
V

Veşartok ji zarûkanra lîztikekî xweşe.
Virên derewçînan rûwêd wan reş di kin.
Varikên nû rabûne, hêkên sor di kin.
Vata ra me keve, tu dê serma bî girî.

Veşartok

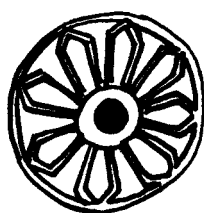
- Haydên, em veşartokê bî lîzîn.
- Delal! Tu çavên xwe bî gire..
- Başe.. Haydên, xwe veşêrîn...
- Ku me got: "Helal", çavên xwe veke û li me bî gere..
- Helaaal, xweş helaaal!..
- Hêêê! Delal, te min ne girt..
- Ebbooo!.. Şêro. min te girt... Îcar tu çavên xwe bî gire...

g

Goştê gur, ker û se nayê xwarin.
 Golikê malê jî gayê malê na tirse.
 Gavanê gundê me xortekî lezgîne.
 Gorê rîs, zivistanê lîngan germ dî gire.
 Goşkar jî çerm solan çê dî ke.
 Golikvan golikan bir çêrê.

Gayê Qîro

Gayê meyê reş, navê wî Qîro'ye.

Cotê me dî ke, zeviya me dajo, şûvên me tijî dî ke.

Bêdera me dî kute, moşenê dî kêşe.

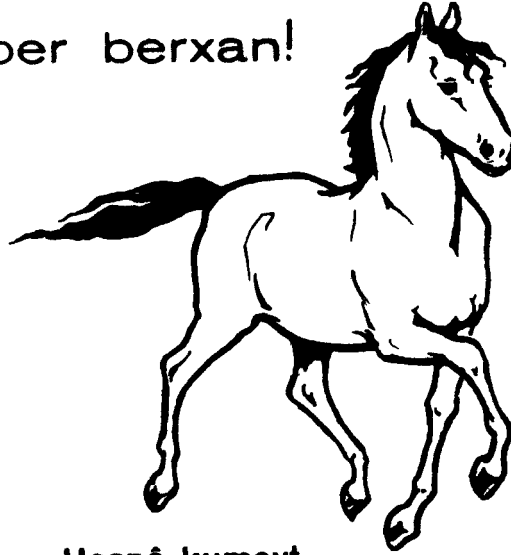
Ez jî li moşenê sıwar dî bîm, moşen pîr xweşe.

h

Haydê em bî çin ser bêderê.
 Hêlîna kewê tijî hêkîn.
 Hevîr dî teştêda tırş bû.
 Hevalê min jî deştê hat.
 Here ber berxan!

Hespê kumeyt

**Hespê kumeyt meşaye, bî rewani dî meşe.
 Serê wî tim bînde, kef jî devê wî dî reşe.
 Bêjiyê wî lî ber bayê lî rast û çep dî weşe.
 Bî jî hespê kumeyt! Meşa te gelek xweşe!..**

X

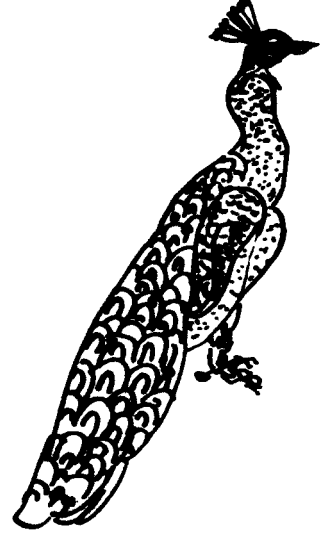
Xew ji zarûkanra pîr başe.
 Xwarîna gundîyan nan, dew û pîvaze.
 Xort ji cot hatin, Xwedê xortan bî hêle.
 Xuşka min ji xezûrê Xwera pîr başe.
 Xwestîya kekê min cotek gore da min.

Xwenda û nexwendî

Kesê xwenda zanayê, nexwendî jî nezane.
 Kesê xwenda tim têre, nexwendî her xizane.
 Xwenda tim pêşewaye, nexwendî li ber pezane.
 Qedre xwenda bilinde, nexwendî tim erzane.

î

Îşev gur hat pezê me.

Îro zavayê me tê mêvanîya me.

Îsal ez dest bî çûna dibîstanê dî kim

Încasên bexçê me qedîyan.

Îsot û firingî tev gîhîştine.

Îsal genim pîre

Îsal zeviyên me pîr ked dane.

Bêder tijîne, genim bî komane.

Genim tov û savare, genim dexl û dane.

Genim dewlet û dirave, genim jîn û nane.

j

Ji mehan û salan, carekî mêvanê xalan.
 Jorê çîya dahle, jêrê çîya mêrge.
 Jana zirav, nexweşîkî pîr dijware.
 Jin û mêr hevalin.

Jin

Jin hevalên mêranin, hevalên wanê jîne û karin..

Jin nivê milletin, di welat û milletda xwedî parin.

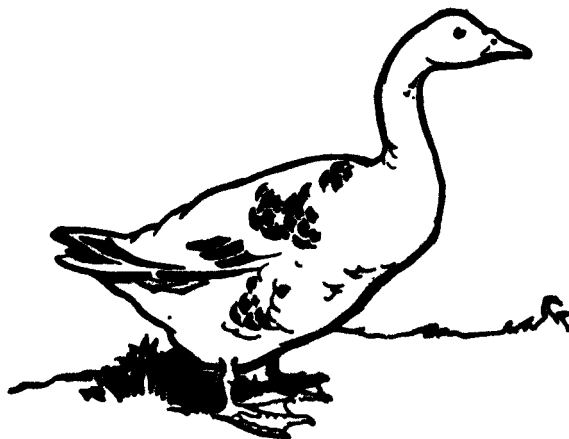
Di vê em qedrê jinan bi zanî bin, ji wanra tim baş bin.

Kesên ku li jinan serdestî bi kî, bi zanî - bin ku ew zordarin..

q

Qeşmer zarûkan dî kenîne.
 Qîr, rêyan tim paqij dî gîre.
 Qırîka mîn jî sermayê hat girtin.
 Qulingên deşta Mûş'ê jorda hatin.
 Qencî, tim xwedîyê xwe dî de evandin.

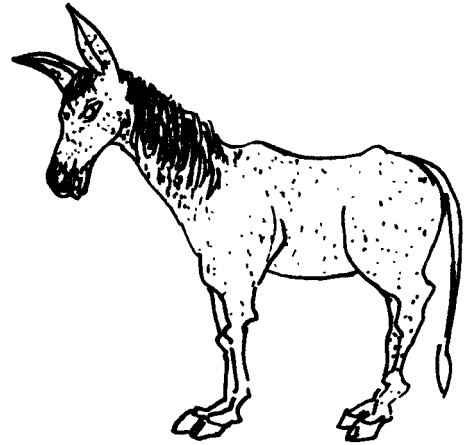
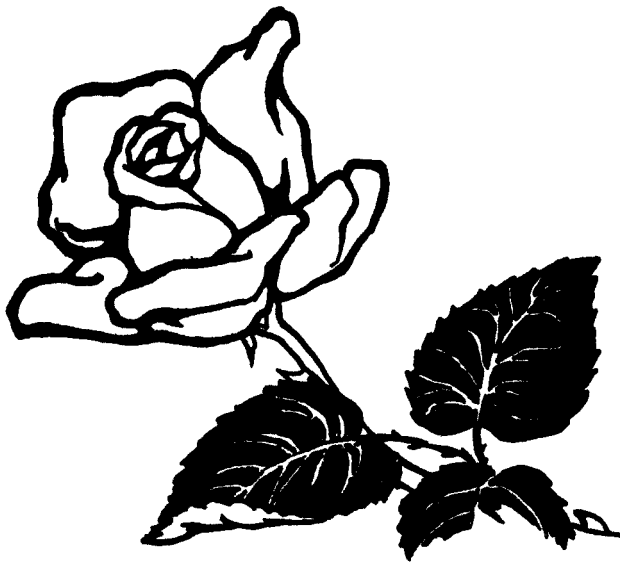

Qaza me

Qaza me xweşîke, dî meşe bî naz.
 Gewrîya wê xwar û zîrav û dirêje, wekî gaz.
 Dî golêda ajnê dî ke, li ser avê dî meşe.
 Carna jî dî qîre, dengê wê minaye dengê saz.

k

Kûze îşev hat, mirîşkên me tev fetisand.
 Karker û cotkar ji bona welat di xebitin.
 Kûçik da dû gurê har.
 Kêra te tîlîya min birî.

Kerê reş û gula geş

Kerê meyê reş, loqîya û çû ber gula geş.

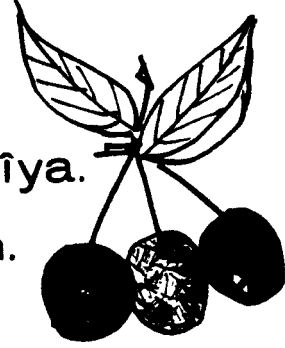
Gulê bîn kîr û pozê xwe bilind kîr, go: "Ev ne xweşe, ne xweş"

Baz da çû ber kerbeşê, xwar û zîrî, go: "Her bî jî kerbeş!"

Qedre gulê çî zanî? Kerbeş dî vêt kerê reş.

|

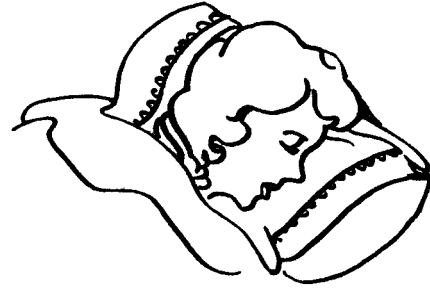
Lingê berxê dı qevdêda şikîya.
Law û keç bı hevra dı lîzin.
Lezgîn, kurekî jêhatîye.

Lorî, Lorî..

- Zîné!. Razê, ku tu mezin bı bî, herî dibistanê.
- Dayê!. Ma tu dê mın bı şîni dibistanê?
- Erê keça mın!. Ez dê Zîna xwe bı şînim dibistanê.

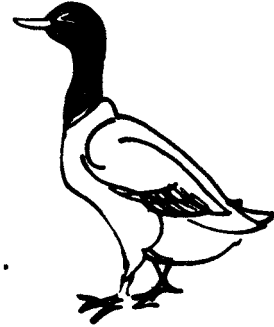
-
- De lorî, lorî... Zîna mın lorî...
Ez Zîn'a xwe dı hejînim.
Bı şîr û şekîr dı mijînim.
Pê xemê dilê xwe dı revînim.

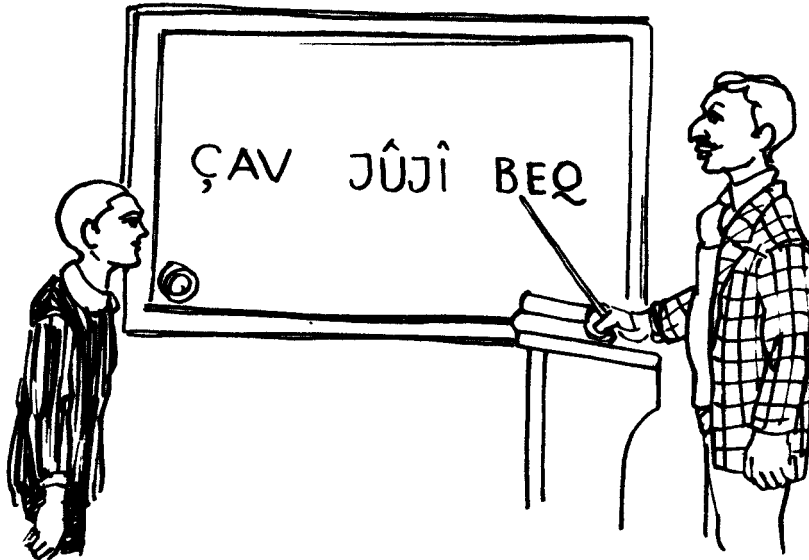
Ez dê şara serê xwe bıfiroşim, pê jî Zîn'a xwera
defter û qelem bı sîtinim.

Zîna xwe bı şînim dibistanê, wê jî nezani û
xîzaniyê bı derînim.

m

Moşen bêderê dî kute.
 Mala apê min li perê gunde.
 Mişk ji pîsîngan pîr dî tîrsîn.
 Malxoyê malê, mîzgîna min mîrîşkekî da.

Mamostayê gundê me

Mamostayê gundê me, xortekî gelek jîre.
 Jî dil dersa zarûkan dî de, jî wanra wek bav û bapîre.
 Dema ders dî qedîn, tim pirtûkan dî xwîne.. Pîr jî bî bîre.
 Jî gundiyanra jî pêşewaye.. Rêya jînê nişanê wan dî
 de.. jî wanra destegîre..

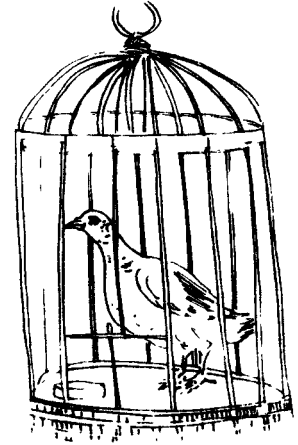
n

Nan û mast, xwarîna rast.

Nan û dew, xwarîna derew.

Neynûk û goşt ji hev na qetin.

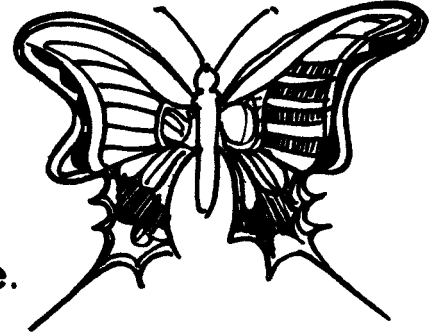
Ne ez tenê, her kes xwendinê di evîne.

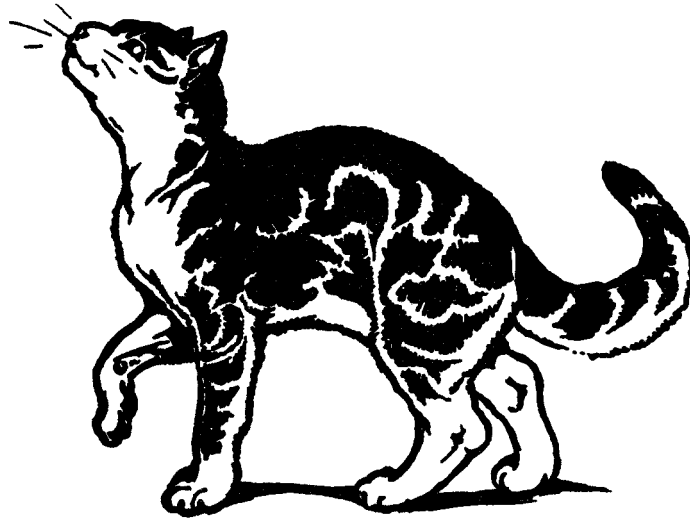
Nêçirvanê kewan

Nêçirvanê kewan sibê ra bû, rextê xwe girê da û tîfinga xweya cotik avêt milê xwe, qefesa kewa xweya marî ji girt destê xwe û çû kozikê.. Kewa marî dani ser zinarê hemberê kozikê, li dorê ji lext reşand û xwe di kozikêda veşart.. Marî di hênîkayîya sibêda dest bi xwendinê kir û got: "Qaqibo, qaqibo, qaqibo". Kewên kûvî ku dengê mariyê bihistin, bi dilsafî tev hatin li dorê civîyan û bilîyê xwarîna lext bûn.. Aha di wê gavêda nêçirvan ji kozikê tîliya lûleki tîfinga xweya cotik kişand, tîfingê go: "Gummm"; hema pêre tîliya lûla din jî kişand, dîsa go: "Gummm". Kewên reben tev li ser axê hatin raxistin. Lê mariya bê bexta ku wan da kuştin hêj ji dixwend, di go: "Qaqibo, qaqibo. qaqibo..."

p

Pozê keçikê bî xizême.
 Payîzê pel jî daran dî weşîn.
 Pîsîngê dî kulînêda mişkekî girt.
 Pêşemê, pîsmamê min jî paleyîyê tê.
 Pîşt bî kesên durû nayê girêdan.

Pêncok

- Şêrol!.. Rîndê!.. werin em bî pêncokan bî lîzîn.
- Haydê Memo!.. Pênc xîçik bine..
- Aha pênc xîçik!.. Haydên, em dest pê kîn
- Zîne!.. Tu ketî, îcar dora mine..

r

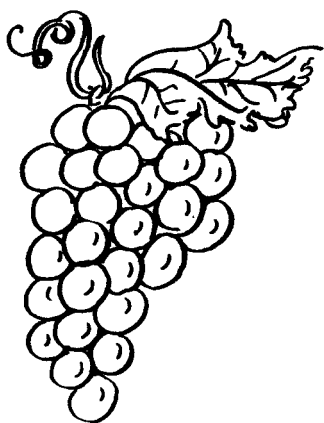
Rêya me îsal hat girtin.

Rovî lawirekî pîr bî deke.

Rizgo, rext û tîfinga xwe li mal danî.

Rûwê reş, hewcê tenîyê nîne.

Req der ketîye jî avê, xwe daye ber tavê.

Rezê me

Rezê me pîr xweşe, mîwên wî bî pel û serbenene.

Weşiyên wî pîr gîrîn, hemî tîjî şîrene.

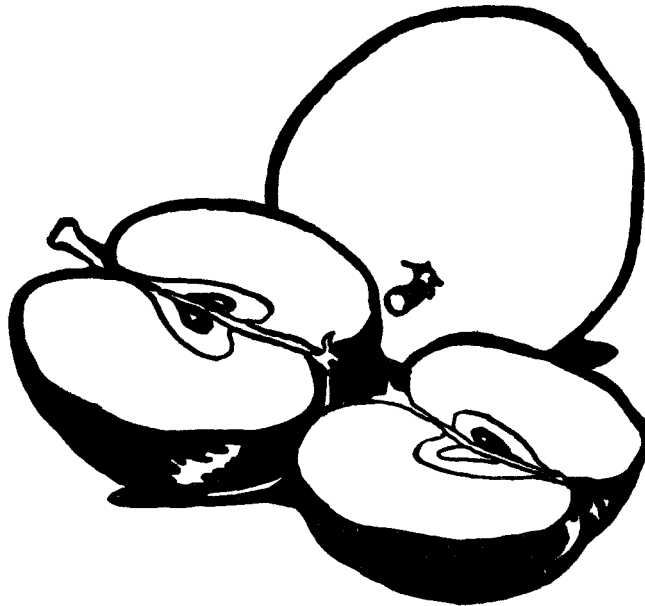
Dema ser rezan, li her derê agir vê di kevin, wek mêledene.

Li mala xwediyên rezan dims û bastêq û meşlûr hene.

S

Serê kesê rast tim biinde.
 Serma hat, hehecik çûn.
 Sîr û pîvaz û îsot birayê hevin.
 Sêv li ser darê sor bû.
 Solê sor zarûkan kêfxweş di ke.
 Sitêra sibê der ket, apê min jî bi rê ket.

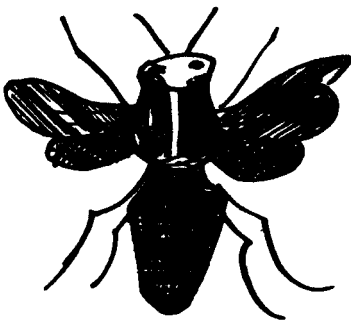

Sersal

- Serê salê binê salê, Xwedê bi hêle xortê malê.
- Donî - monî malava, Xwedê xortê malê bi ke zava.

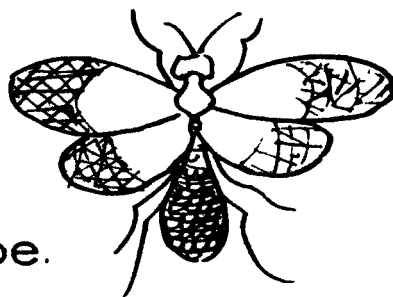
Şamî zivistanê bî gûzan qelew dî be.
Şikeft bî şev xanîyê lawîrane.
Şîr vexwarînekî pîr xweşe.

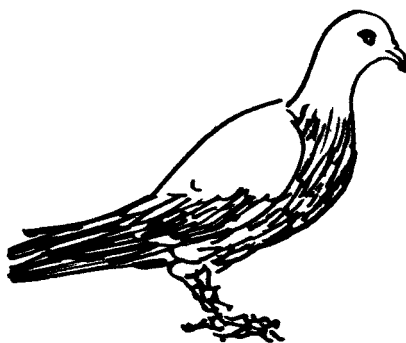
Şivano !

Şivano, şivano!.. Şivanê pezê sor!..
Tu bî kulafê xweyê sıplî lî ser mêrgan dî gerî qor bî qor..
Dî sariyanda dengê bîlûra teya zer dî çe berjêr û berjor..
Tu her sibe helatîna rojê dî bînî.. xwezî bî te, lo
şivanê pezê sor!..

t

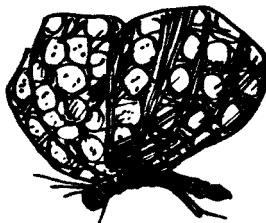

Tûrê virekan tim qule.
 Ta ji kermêşan çê dî be.
 Temeziya min kesk û sore.
 Taştê, lî canê her kesê xweş tê.
 Tajîyê tûle, tim lî pey nan dî çe.

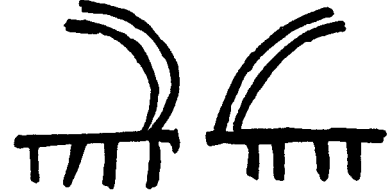

Teralî ne başe

Teralî karekî ne başe. pîr û pîr bê xêre.
 Tu kesekî teralan na evîne.. Çî lî gund be, çî jî lî bajêre.
 Kesê teral tim birçîye, tim taziye û bê kêre.
 Kesê xebatkar jî bejna wî nûye, berîka wî tîjiye û zîkê wî têre.

W

Wax-wax! Memo jî çû.

Wan, bajarekî kevne, lê gelek xweşe.

Westan ji kesê nexweşra ne başe.

Wî kerî li tewlê girê de.

Welatê min

Welatê min pîr xweşe, pîr û pîr şêrine.

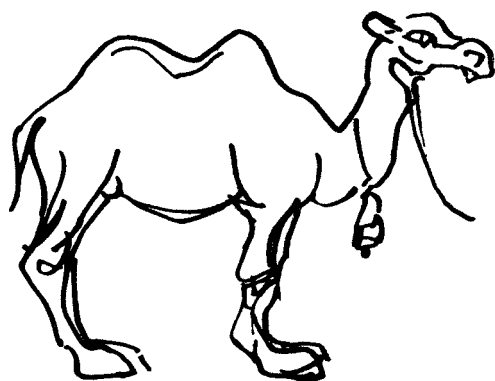
Têda tîjî mêrg û bexçene, tîjî çem û kanîne.

Li her derê dahl û nîft û maden û zevîne.

Ez welatê xwe pîr di evînim, canê xwe jêra di kîm gorîne.

Z

Zînên hespan nuha erzanin.
 Zarê xwe baş hîn bî be.
 Zarûk jî dibistanê zivirîn.
 Zivistan hat, berf di bare.
 Zilamê baş li hemî deran tê evandin.

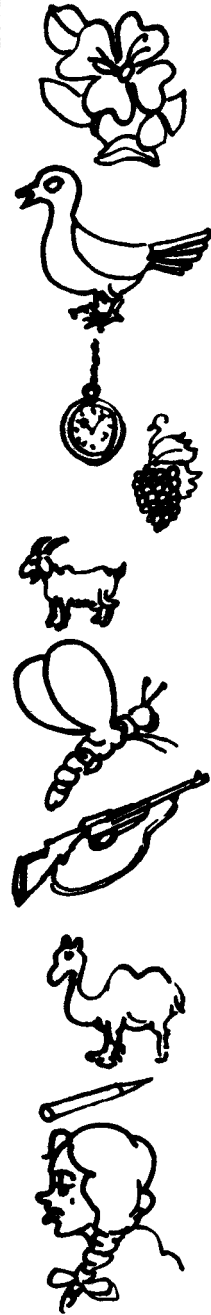

Zozanê me

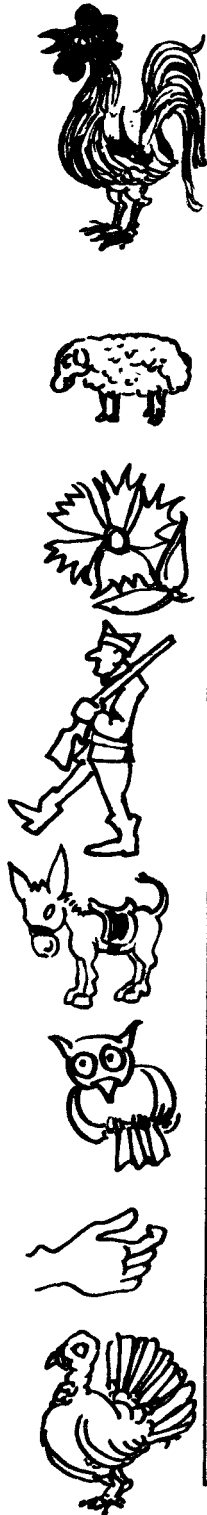
Zozanê me gelek hênike, tîjî ava sare.
 Em havînan di çm zozan, li wê çê di kîn ware.
 Li mêrgan di çêrînin pez û berx û kare.
 Payizan em berê xwe di dîn gund, jî zozan tîn xware.

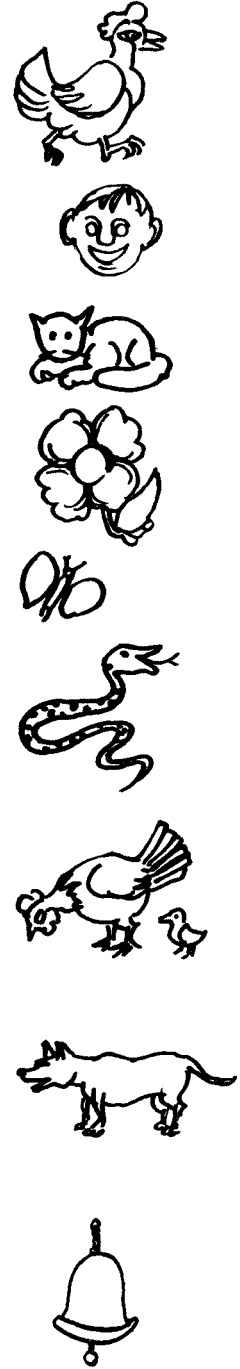
A	Ayyy!
B	Booo!
C	Clllk
Ç	Çık çık çık
D	Deehh!
E	Elo!
Ê	Êhhé hé hé hé!
F	Fırrr
V	Vızzz
G	Gummm
H	Haw haw haw
X	Xıxxx
I	
İ	İhht İhht İhht
J	Jıjjj

Şêst û yek

Q	Qî qîla qî qîî
K	Kîşş
L	Lo loooow!
M	Meee
N	Nawww
O	Oxxx!
P	Peppûk
R	Rep rep rep
S	Sîsss
Ş	Şooooşş
T	Tû tû tû tû
U	Uhhhu uhhu
Û	Ûooo
W	Were were were
Y	Ye ye ye
Z	Zîrrr

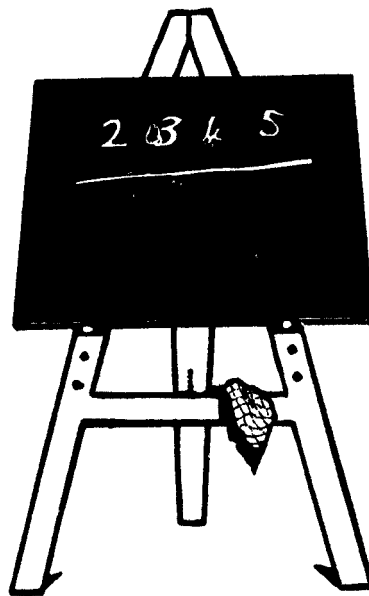

62
Şêst û dîdu

1	2	3	4	5	6	7	
Yek	Dîdu	Sîsê	Çar	Pênc	Şeş	Heft	
8	9	10	11	12	13	14	
Heşt	Neh	Deh	Yazde	Dîwazde	Sêzde	Çarde	
15	16	17	18	19	20		
Pazde	Şazde	Hivde	Hijde	Nozde	Bist		
30	40	50	60	70	80	90	100
Si	Çil	Pênce	Şêst	Heftê	Heştê	Nod	Sed
1000	10,000	100,000	1,000,000				
Hezar	Dehhezar	Sedhezar	Milyon				

1,000,000,000

Milyar

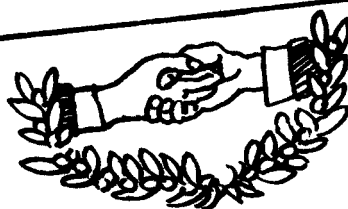
Şêst û sîsê

Cejna we pîroz be

Ez cejna we pîroz di kim, gelek rojên bi kêfxweşî û
dîfereyî daxwaz di kim, sîlav û evînên xwe pêşkêş di kim.

Mîzgîn

Sersala we pîroz be

Ez sersala we pîroz di kim, gelek salên bi kêfxweşî û dîfereyî
ji wera daxwaz di kim, sîlav û evînên xwe pêşkêş di kim.

Rewşê

Diyarbakır

21/3/1968

Birakê minê heja Memo,

Ez ji zûve dixwazim ji tera name bi şînim. Lê ji ber xebata di dersanda min heta nuha fersenda nivisîne ne dît. Ez hêvi di kim ku tu dê li min ne giri.

Tu çawayî? Dersên te çawa di çin? Li Wan'ê çî heye, çî tunne? Ji bil xebata di dersanda tu çî di ki, Wextê xwe yê vala bi çî di hêjîni? Mamostayên dibistana we çawanin? Tu ji wan dilxweşi, yan na?

Ku tu pîrsa min bi ki ez başim. Pîrê wextê min bi xebata di dersanda derbaz di be. Wextê min ê vala pîr hendike. Ez vi wextê xwe ji bi xwendina pirtûkên bêjeyî di hêjînim. Carna ji diçim ser Zinarê Fisê li Dîclê di nêrim, û bi vi awayî bîna xwe der di xim, xemê dûriya ji malê di revinim.

Dersên min baş di çin. Ez bawer di kim ku ez dê di dawîya sala xwendinêda ji sîfî xwe bi bûrim. Mamostayên me pîr başin, ji dil dîrsa me di din û pîr me di evînin.

Ez hêvi dikim em herdu ji dê ji sîfîd xwe bi bûrin û piştî xilasîya dibistanê li Cizîr'ê bigîjin hevdû, bi hevdûra havîne. ki xweş derbaz bi kin.

Ez piştî xilasîya dersan qet li vir ra na westim, hema bi rê di kevîm. Gelo tu dê kengê bi rê kevî?

Di vê tu bersîva vê nameya min zû bi şîni, ez çavnerî di kim.

Ez di dawîyêda gelek sîlav û evînan pêşkêş di kim, bi kovan çavên te maç di kim. Serkeftin û dilxweşiya te daxwaza mine.

Tu bi dilxweşi bi minî.

Birakê te

Zana

Buha : 250 Qunş